

Igor KOLAROV

URNEBESNA ISTORIJA

anegdote

ILUSTROVAO Aleksandar STOJŠIĆ

— Laguna —

SADRŽAJ

Uvod

Rekli su o istoriji	21
---------------------------	----

Anegdote

Solon (oko 635–560. g. pre Hr.)	27
Hilon (VII–VI vek pre Hr.)	27
Ezop (oko 620–564. g. pre Hr.)	28
Vijant (VII–VI vek pre Hr.)	28
Tales (oko 625–548. g. pre Hr.)	29
Pisistrat (oko 600–527. g. pre Hr.)	30
Anaharsis (VII–VI vek pre Hr.)	30
Anakreont (oko 572–485. g. pre Hr.)	31
Simonid (556–468. g. pre Hr.)	31
Heraklit (oko 530–oko 470. g. pre Hr.)	31
Temistokle (oko 525–460. g. pre Hr.)	32
Leotihida (VI–V vek pre Hr.)	33
Leonida (?–480. g. pre Hr.)	33
Anaksagora (500–428. g. pre Hr.)	34
Sofokle (496–406. g. pre Hr.)	34
Perikle (oko 490–429. g. pre Hr.)	35
Kserks I (?–465. g. pre Hr.)	35
Euripid (480–406. g. pre Hr.)	36
Sokrat (470–399. g. pre Hr.)	36
Arhelaj (?–399. g. pre Hr.)	38

Agej I (?–397. g. pre Hr.)	38
Alkibijad (450–404. g. pre Hr.)	39
Antisten (444–366. g. pre Hr.)	40
Agasilaj (444–360. g. pre Hr.)	41
Aristip (oko 435–355. g. pre Hr.)	42
Isokrat (436–338. g. pre Hr.)	44
Platon (427–347. g. pre Hr.)	44
Epaminonda (oko 418–362. g. pre Hr.)	45
Diogen iz Sinope (oko 404–oko 323. g. pre Hr.)	46
Fokion (oko 400–318. g. pre Hr.)	47
Aristotel (384–322. g. pre Hr.)	48
Filip II Makedonski (oko 382–336. g. pre Hr.)	48
Demosten (oko 380–322. g. pre Hr.)	49
Teofrast (371–286. g. pre Hr.)	49
Stilpon (oko 360–oko 280. g. pre Hr.)	50
Dionisije Stariji (V–IV vek pre Hr.)	50
Dionisije Mladi (?–343. g. pre Hr.)	51
Aleksandar Veliki Makedonski (356–323. g. pre Hr.)	52
Čanakja (oko 350–283. g. pre Hr.)	54
Zenon iz Kitiona (oko 340–oko 265. g. pre Hr.)	54
Vion (oko 335–oko 250. g. pre Hr.)	55
Kleant (331–232. g. pre Hr.)	56
Euklid (oko 325–265. g. pre Hr.)	56
Pir (oko 319–272. g. pre Hr.)	57
Hrisip (282–206. g. pre Hr.)	57
Agej IV (oko 265–241. g. pre Hr.)	58
Marko Porcije Katon Stariji (234–149. g. pre Hr.)	59
Publije Kornelije Scipion Nasika (227–171. g. pre Hr.)	59
Spartak (oko 109–71. g. pre Hr.)	60
Marko Tulije Ciceron (106–43. g. pre Hr.)	61
Gaj Julije Cezar (100–44. g. pre Hr.)	61
Gaj Julije Cezar Oktavijan Avgust (63–14. g. pre Hr.)	62
Gaba (I vek pre Hr.–I vek posle Hr.)	62
Granije (I vek pre Hr.–I vek posle Hr.)	63
Marko Lolije (I vek pre Hr.–I vek posle Hr.)	63
Gaj Julije Cezar Avgust Germanik / Kaligula (12–41)	64

Marko Fabije Kvintilijan (oko 35–oko 100).....	64
Demonaks (oko 90–170)	65
Anicije Manlije Torkvato Severin Boetije (480–525).....	65
Nićifor II Foka (oko 912–969).....	66
Alfons VI Hrabri (1040–1109)	67
Mojsije Majmonid (1135–1204)	67
Temudžin / Džingis Kan (1162–1227)	67
Luj IX Sveti (1214–1270)	68
Toma Akvinski (1225–1274)	68
Tamerlan / Tarmaširin Kan / Timur Lenk (1360–1405)	69
Fernando de Rohas (oko 1470–1541).....	69
Mikelanđelo di Lodoviko Buonaroti Simoni (1475–1564)	69
Tribule (1479–1536)	70
Rafaelo Santi (1483–1520)	70
Nikolas Kracer (1487–1550)	71
Henri VIII Tjudor (1491–1547)	72
Fransoa I (1494–1547)	73
Fransoa Rable (oko 1494–1553)	74
Karlo V Habzburški / Karlo I od Španije (1500–1558)	74
Đovani Frančesko Lotini (1512–1572).....	75
Feliče Pereti di Montalto / Papa Sikst V (1521–1590)	75
Elizabeta I Tjudor (1533–1603).....	76
Torkvato Taso (1544–1595)	77
Anri IV Burbonski (1553–1610).....	78
Margareta de Valoa (1553–1615)	80
Fransis Bejkon (1561–1626)	80
Galileo Galilej (1564–1642).....	80
Vilijam Šekspir (1564–1616)	81
Džejms VI; I (1566–1625)	81
Bendžamin Ben Džonson (1572–1637)	82
Peter Paul Rubens (1577–1640).....	82
Džejkob Astli (1579–1652)	83
Arman Žan di Plesi de Rišelje (1585–1642)	83
Gustav II Adolf Veliki (1594–1632)	84
Rene Dekart (1596–1650)	84
Džon Milton (1608–1674)	85

Isak de Benserad (1612–1691).....	85
Fransoa VI de Larošfuko (1613–1680).....	86
Žan de Lafonten (1621–1695).....	86
Žan Batist Poklen Molijer (1622–1673).....	87
Kristina Augusta Aleksandra (1626–1689).....	88
Jan III Sobjeski (1629–1696).....	88
Isak Barou (1630–1677).....	89
Džon Drajdjen (1631–1700).....	90
Silvije (XVII vek).....	90
Luj XIV Burbonski (1638–1715).....	91
Isak Njutn (1642–1727).....	92
Johan Osiander (1657–1724).....	93
Džordž I (1660–1727).....	93
Džonatan Svift (1667–1745).....	94
Fransoa Kupren (1668–1733).....	95
Avgust II Jaki (1670–1733).....	95
Džozef Adison (1672–1719).....	96
Petar I Aleksejevič Romanov Veliki (1672–1725).....	96
Robert Valpol (1676–1745).....	97
Žan Filip Ramo (1683–1764).....	98
Georg Fridrih Hendl (1685–1759).....	98
Fridrih Vilhelm I Hoencolern (1688–1740).....	99
Šarl Luj de Sekonda Monteskje (1689–1755).....	100
Nadir Šah Afšar (oko 1690–1747).....	100
Fransoa Mari Arue Volter (1694–1778).....	101
Valentin Žamere Dival (1695–1775).....	102
Vilijam Hogart (1697–1764).....	103
Henri Foks (1705–1774).....	103
Bendžamin Frenklin (1706–1790).....	104
Semjuel Džonson (1709–1784).....	105
Fridrih II Veliki (1712–1786).....	106
Žan Žak Ruso (1712–1778).....	107
Kristof Vilibald Gluk (1714–1787).....	107
Žan le Ron D’Alamber (1717–1783).....	108
Ernst Gideon fon Laudon (1717–1790).....	108
Immanuel Kant (1724–1804).....	109

Dakomo Điolamo Kazanova Kevaljer de Seingalt (1725–1798) ..	110
Abdul Hamid I (1725–1789)	111
Ferdinando Galijani (1728–1787)	111
Sofija Augusta Frederika / Katarina Velika (1729–1796)	112
Gothold Efraim Lesing (1729–1781)	113
Mozes Mendelson (1729–1786)	113
Aleksandar Vasiljevič Suvorov (1729–1800)	114
Pjer Ogisten Karon de Bomarše (1732–1799)	114
Džordž Vašington (1732–1799)	115
Edvard Gibon (1737–1794)	115
Džordž III Vilijam Frederik (1738–1820)	116
Fridrih Vilhelm Heršel (1738–1822)	116
Jozef II Benedikt August Johan Anton Mihael Adam Habzburški (1741–1790)	117
Nikola Sebastijan Roš Šamfor (1741–1794)	117
Dositej Dimitrije Obradović (1739/42–1811)	118
Majer Amšel Rotšild (1744–1812)	118
Johan Volfgang fon Gete (1749–1832)	119
Džon Skot Eldon (1751–1838)	119
Šarl Moris de Taleran-Perigor (1754–1838)	120
Marija Antonija Žozefina Antoaneta (1755–1793)	120
Johan Hrizostom Volfgangus Teofilus Amadeus Mocart (1756–1791)	121
Žorž Žak Danton (1759–1794)	121
Johan Kristof Fridrih fon Šiler (1759–1805)	122
Luidi Maria Kerubini (1760–1842)	122
Žan Batist Bernadot / Karl XIV Juan (1763–1844)	123
Džon Aberneti (1764–1831)	123
Džejms Smitson (1765–1829)	124
Luj Vansen Žozef le Blon de Sent-Iler (1766–1809)	124
Frederik VI (1768–1839)	125
Napoleon I Bonaparta (1769–1821)	126
Fridrih Vilhelm Hajnrih Aleksandar fon Humbolt (1769–1859) ..	127
Ludvig Van Betoven (1770–1827)	128
Valter Skot (1771–1832)	129
Klemens Vencel Nepomuk Lotar fon Meternih (1773–1859)	129

Rober Surkuf (1773–1827).....	130
Andre Mari Amper (1775–1836)	130
Johan Karl Fridrih Gaus (1777–1855)	131
Tomas Mur (1779–1852)	131
Miloš Teodorović Obrenović (1780/83–1860)	132
Danijel Fransoa Espri Ober (1782–1871)	133
Nikolo Paganini (1782–1840)	133
Luka Milovanov Georgijević (1784–1828).....	134
Karl Ludvig Berne (1786–1837)	134
Vuk Stefanović Karadžić (1787–1864).....	135
Johan Ludvig Uland (1787–1862).....	136
Lord Džordž Gordon Bajron (1788–1824)	136
Artur Šopenhauer (1788–1860)	137
Alfons Mari Luj de Prat de Lamartin (1790–1869)	137
Ogisten Ežen Skrib (1791–1861).....	138
Đoakino Antonio Rosini (1792–1868).....	138
Mozes Moric Gotlib Safir (1795–1858)	140
Kristijan Johan Hajnrlih Hajne (1797–1856)	140
Franc Peter Šubert (1797–1828)	140
Onore de Balzak (1799–1850)	141
Sajmon Kameron (1799–1889)	142
Aleksandar Sergejević Puškin (1799–1837).....	142
Ramon Marija de Narvaez i Kampos (1800–1868).....	143
Antoan Luj Prosper Frederik Lemetr (1800–1876)	143
Kristijan Ditrih Grabe (1801–1836)	143
Johan Nepomuk Edvard Ambrozije Nestroj (1801–1862).....	144
Aleksandar Dima Otac (1802–1870)	144
Viktor Mari Igo (1802–1885).....	146
Fridrih Bekman (1803–1866)	146
Hektor Berlioz (1803–1869)	147
Natanijel Hotorn (1804–1864)	148
Amandina Oror Lusil Dipen / Žorž Sand (1804–1876).....	148
Fransoa Pol Žil Grevi (1807–1891).....	148
Vuk Marinković (1807–1859)	149
Šarl Luj Napoleon III Bonaparta (1808–1873)	149
Žan Baptist Alfons Kar (1808–1890)	150

Čarls Robert Darvin (1809–1882).....	150
Vilijam Evert Gledston (1809–1898)	150
Abraham Linkoln (1809–1865).....	151
Kamilo Paolo Filipo Đulio Benso di Kavur (1810–1861)	153
Frederik Fransoa Šopen (1810–1849)	153
Robert Vilhelm Eberhard Bunzen (1811–1899).....	154
Franc List (1811–1886).....	155
Čarls Džon Hafem Dikens (1812–1870)	155
Klod Bernar (1813–1878).....	156
Džon Sedžvik (1813–1864)	156
Vilhelm Rihard Vagner (1813–1883)	157
Đuzepe Fortunino Frančesko Verdi (1813–1901)	157
Oto Eduard Leopold fon Bizmark (1815–1898).....	158
Hans Teodor Voldsen Štorm (1817–1888).....	160
Šarl Fransoa Guno (1818–1893)	160
Aleksandar II Nikolajevič Romanov (1818–1881)	161
Fridrih Teodor fon Frerihs (1819–1885)	161
Gotfrid Keler (1819–1890).....	162
Johana Marija Jeni Lind (1820–1887).....	162
Herbert Spenser (1820–1903)	162
Vilijam Tekumse Šerman (1820–1891)	163
Šarl Pjer Bodler (1821–1867).....	163
Adrijan Dekursel (1821–1892)	164
Rudolf Ludvig Karl Virhov (1821–1902)	164
Edmon Luj Antoan de Gonkur (1822–1896)	165
Hajram Julisis Simpson Grant (1822–1885)	165
Žozef Ernest Renan (1823–1892)	166
Aleksandar Dima Sin (1824–1895).....	166
Tomas Džonatan Stounvil Džekson (1824–1863).....	167
Vilijam Palmer (1824–1856)	167
Valter Bejdžhot (1826–1877).....	167
Ljubomir Nenadović (1826–1895)	168
Henrik Johan Ibzen (1828–1906)	168
Lav Nikolajevič Tolstoj (1828–1910)	169
Anton Grigorijevič Rubinštajn (1829–1894).....	169
Hans Gvido fon Bilov (1830–1894)	170

Franc Jozef I (1830–1916)	170
Fridrih III Vilhelm Nikolaus Karl Hoencolern (1831–1888)	171
Đura Jakšić (1832–1878)	171
Ivan Dragutin Stjepan Zajc (1832–1914).....	172
Aleksandar Porfirjevič Borodin (1833–1887).....	172
Johanes Brams (1833–1897)	173
Lazar Dunderski (1833–1917).....	174
Jovan Jovanović Zmaj (1833–1904)	175
Iler Žermen Edgar Dega (1834–1917)	175
Ernst Hajnrih Filip August Hekel (1834–1919)	176
Džejms Abot Maknil Visler (1834–1903)	176
Leopold II Luj Filip Marija Viktor (1835–1909).....	177
Samjuel Langhorn Klemens / Mark Tven (1835–1910).....	178
Aleksandar Emanuel Rodolf Agasiz (1835–1910)	180
Šarl Kamij Sen-Sans (1835–1921).....	180
Lorens Alma-Tadema (1836–1912)	181
Ernst Gustav Benjamin fon Bergman (1836–1907)	181
Pol Sezan (1839–1906)	181
Alfons Dode (1840–1897)	182
Edvard VII (1841–1910).....	182
Žorž Benžamin Klemanso (1841–1929)	183
Laza Kostić (1841–1910)	184
Pjer Ogist Renoar (1841–1919).....	184
Marsel Depre (1843–1918).....	185
Edvard Hagerup Grig (1843–1907)	185
Hajnrih Herman Robert Koh (1843–1910).....	185
Vilijam Malok (1843–1944).....	186
Adelina Huana Marija Pati (1843–1919)	186
Hans Janoš Rihter (1843–1916).....	186
Peter Rozeger (1843–1918)	187
Mihail Dmitrijevič Skobeljev (1843–1882)	187
Sale Marjam / Menelik II (1844–1913)	188
Anrijeta Rozin Sara Bernar (1844–1923).....	189
Anatol Frans (1844–1924)	189
Nikola Pašić (1845–1926).....	190
Tomas Alva Edison (1847–1931)	191

Milovan Glišić (1847–1908).....	191
Maks Liberman (1847–1935).....	192
Oktav Mirbo (1848–1917).....	192
Johan August Strindberg (1849–1912).....	193
Ivan Petrovič Pavlov (1849–1936).....	193
Tomaš Garig Masarik (1850–1937).....	194
Lazar Laza K. Lazarević (1851–1891).....	194
Alfons Ale (1854–1905).....	195
Mihajlo Idvorski Pupin (1854–1935).....	195
Oskar Fingal O'Flaerti Vilis Vajld (1854–1900).....	196
Mari Koreli (1855–1924).....	196
Arčibald Berkli Miln (1855–1938).....	196
Stevan Sremac (1855–1906).....	197
Džon Singer Sardžent (1856–1925).....	198
Stepan Stepa Stepanović (1856–1929).....	198
Stevan Stojanović Mokranjac (1856–1914).....	199
Džordž Bernard Šo (1856–1950).....	200
Nikola Tesla (1856–1943).....	202
Tomas Vudro Vilson (1856–1924).....	203
Samjuel Mekord Kraders (1857–1927).....	204
Uroš Predić (1857–1953).....	204
Eleonora Duze (1858–1924).....	204
Đakomo Pučini (1858–1924).....	205
Žorž Viktor Marsel Moano Kurtelin (1858–1929).....	206
Teodor Tedi Ruzvelt (1858–1919).....	206
Anri Bergson (1859–1941).....	206
Džerom Klapka Džerom (1859–1927).....	207
Artut Ignejšus Konan Dojl (1859–1930).....	207
Fridrih Vilhelm II Viktor Albert od Pruske (1859–1941).....	208
Knut Hamsun (1859–1952).....	208
Ilija Stanojević Čiča (1859–1930).....	209
Aleksandar Stepanović Popov (1859–1906).....	210
Džejms Metju Bari (1860–1937).....	210
Anton Pavlovič Čehov (1860–1904).....	210
Ignacije Jan Paderevski (1860–1941).....	211
Rejmon Poenkare (1860–1934).....	211

Milorad Gavrilović (1861–1931).....	211
Anton Ažbe (1862–1905).....	212
Aristid Brijan (1862–1932).....	212
Žorž Fejdo (1862–1921).....	212
Janko Veselinović (1862–1905).....	213
Gerhart Hauptman (1862–1946).....	213
Pjer Pol Anri Gaston Domerg (1863–1937).....	214
Dejvid Lojd Džordž (1863–1945).....	214
Henri Ford (1863–1947).....	214
Vilijam Randolph Herst (1863–1951).....	215
Aleksej Pavlovič / Antonije Hrapovicki (1863–1936).....	215
Pjetro Maskanji (1863–1945).....	216
Alfredo Pancini (1863–1939).....	217
Konstantin Sergejevič Aleksejev Stanislavski (1863–1938).....	217
Alkibijad Nuša / Branislav Nušić (1864–1938).....	218
Rihard Georg Štraus (1864–1949).....	221
Džordž V Frederik Ernest Albert (1865–1936).....	221
Sven Anders Hedin (1865–1952).....	222
Vasilij Beljavin / Sveti Tihon Ispovednik (1865–1925).....	222
Džozef Radjard Kipling (1865–1936).....	223
Pol Tristan Bernar (1866–1947).....	224
Herbert Džordž Vels (1866–1946).....	225
Marija Salomea Sklodovska Kiri (1867–1934).....	225
Luidi Pirandelo (1867–1936).....	225
Arturo Toskanini (1867–1957).....	226
Žan Pol Tule (1867–1920).....	226
Aleksej Maksimovič Peškov / Maksim Gorki (1868–1936).....	226
Pol Klodel (1868–1955).....	227
Nikolaj II Aleksandrovič Romanov (1868–1918).....	227
Anri Emil Benoa Matis (1869–1954).....	227
Andre Pol Gijom Žid (1869–1951).....	228
Alfred Adler (1870–1937).....	228
Džozef Iler Pjer Rene Belok (1870–1953).....	228
Kristijan X Karl Frederik Albert Aleksandar Vilhelm (1870–1947).....	229
Franc Lehar (1870–1948).....	229

Jovan Dučić (1871–1943)	230
Ernest Raderford (1871–1937)	230
Žan Ovid Dekroli (1871–1932)	231
Džon Kalvin Kulidž (1872–1933)	231
Šandor Fridrih Ladislav Rozenfeld / Aleksandar Roda Roda (1872–1945)	232
Radoje Domanović (1873–1908)	232
Enriko Karuzo (1873–1921)	233
Antun Gustav Matoš (1873–1914)	233
Johan Baptist Jozef Maksimilijan Maks Reger (1873–1916)	234
Leo Slezak (1873–1946)	234
Fjodor Ivanovič Šaljapin (1873–1938)	234
Vinston Leonard Spenser Čerčil (1874–1965)	236
Moris Bering (1874–1945)	237
Guljelmo Đovani Marija Markoni (1874–1937)	237
Vilijam Somerszet Mom (1874–1965)	238
Gilbert Kit Česterton (1874–1936)	238
Stanoje Stanojević (1874–1937)	239
Maks Ferdinand Šeler (1874–1928)	239
Milorad Petrović (1875–1921)	240
Albert Švajcer (1875–1965)	240
Ričard Horacije Edgar Valas (1875–1932)	240
Pau Kasals i Defiljo / Pablo Kazals (1876–1973)	241
Džon Grifit Čejni / Džek London (1876–1916)	241
Maks Žakob (1876–1944)	241
Raul Ernest Žozef Difi (1877–1953)	242
Valentin Feliksovič Vojno-Jasenecki / Sveti Luka (1877–1961)	242
Hanuš Jelinek (1878–1944)	243
Ferenc Nojman Molnar (1878–1952)	243
Josif Visarionovič Džugašvili Staljin (1878–1953)	244
Albert Ajnštajn (1879–1955)	246
Nensi Vičer Lenghorn Astor (1879–1964)	247
Tomas Bičam (1879–1961)	247
Vilijam Pen Ader Vil Rodžers (1879–1935)	247
Džon Erskin (1879–1951)	248
Samjuel Goldfiš Goldvin (1879–1974)	248

Pedro Munjoz Seka (1879–1936)	248
Dobrivoje Dobrica Milutinović (1880–1956)	249
Anđelo Duzepe Ronkali / Papa Jovan XXIII (1881–1963)	250
Ana Matvejevna Pavlovna Pavlova (1881–1931)	250
Pablo Ruiz Pikaso (1881–1973)	251
Kopštajn Imre Kalman (1882–1953)	251
Igor Fjodorovič Stravinski (1882–1971)	252
Artur Šnabel (1882–1951)	252
Moris Valadon Utrilo (1883–1955)	252
Benito Amilkare Andrea Musolini (1883–1945)	253
Sima Pandurović (1883–1960)	254
Rikardo Zandonai (1883–1944)	254
Hari S. Truman (1884–1972)	255
Nils Henrik Dejvid Bor (1885–1962)	255
Vilijam Džejms Vil Djurant (1885–1981)	255
Aleksandar Pjer Žorž Saša Gitri (1885–1957)	256
Henri Sinkler Luis (1885–1951)	256
Erih Osvald fon Štrohajm (1885–1957)	256
David Ben Gurion (1886–1973)	257
Verni Robert Kvilen (1887–1948)	257
Bernard Lo Montgomeri (1887–1976)	258
Živana Žanka Stokić (1887–1947)	259
Žan Moris Ožen Klemon Kokto (1889–1963)	259
Hans Krajlshajmer (1888–1958)	260
Moris Ogist Ševalije (1888–1972)	260
Čarls Spenser Čarli Čaplin (1889–1977)	261
Dvajt Dejvid Ajk Ajzenhauer (1890–1969)	261
Karel Čapek (1890–1938)	262
Benjamino Đilji (1890–1957)	262
Šarl Andre Žozef Mari de Gol (1890–1970)	263
Džulijus Henri Gručo Marks (1890–1977)	264
Agata Meri Klarisa Kristi Miler (1890–1976)	264
Vaclav Fomič Njižinski (1890–1950)	265
Aleksandar Aleksandrovič Aljehin (1892–1946)	266
Ivo Andrić (1892–1975)	266
Josip Broz Tito (1892–1980)	267

Perl Sidenstriker Bak (1892–1973)	267
Miloš Crnjanski (1893–1977)	268
Dino Segre / Pitigrili (1893–1975)	268
Boris III Klemens Robert Marija Pius Ludvig Stanislav Ksaver (1894–1943)	268
Nikita Sergejevič Hruščov (1894–1971).....	269
Edvard III Albert Kristijan Džordž Endrju Patrik Dejvid (1894–1972).....	269
Edvard Estlin Kamings (1894–1962)	269
Norbert Viner (1894–1964).....	270
Vilijam Harison Džek Dempsi (1895–1983)	270
Šarlota Viton (1896–1975)	271
Arčibald Džozef Kronin (1896–1981)	271
Paul Jozef Gebels (1897–1945)	272
Irena Žolio Kiri (1897–1956).....	272
Tornton Najven Vajlder (1897–1975).....	272
Džou Enlaj (1898–1976).....	273
Desanka Maksimović (1898–1993).....	273
Alfons Gabrijel Al Kapone (1899–1947)	274
Horhe Francisko Isidoro Luis Borhes Asevedo (1899–1986) ...	275
Radojko Jovanović / Rade Drainac (1899–1943)	275
Fajt Harlan (1899–1964).....	275
Ernest Miler Hemingvej (1899–1961)	276
Milivoje Živanović (1900–1976)	276
Luis Bunjuel Portoles (1900–1983).....	277
Mari Magdalena Marlen Ditrih (1901–1992)	277
Volter Ilajas Volt Dizni (1901–1966)	277
Enriko Fermi (1901–1954).....	278
Jaša Hajfec (1901–1987).....	279
Verner Karl Hajzenberg (1901–1976).....	279
Halvard Mantej Lange (1902–1970).....	280
Džon Ernest Stajnbek (1902–1968)	280
Lesli Tauns Bob Houp (1903–2003).....	280
Žozef Dezire Kontandan / Fernandel (1903–1971)	281
Salvador Felipe Hasinto Dali Domenek (1904–1989)	281
Džulijus Robert Openhajmer (1904–1967).....	282

Frensis Ašli Montagi (1905–1999)	282
Žan Pol Šarl Emar Sartr (1905–1980).....	282
Leonid Iljič Brežnjev (1906–1982)	283
Oskar Levant (1906–1972).....	283
Henri Heni Jangmen (1906–1998)	284
Erih Fric Emil Milke (1907–2000)	284
Džejkob Bronovski (1908–1974).....	284
Ljubomir Ljubiša Jovanović (1908–1971)	285
Redžinald Keri Reks Harison (1908–1990)	285
Herbert Riter Herbert fon Karajan (1908–1989)	285
Vilijam Sarojan (1908–1981).....	286
Isaija Berlin (1909–1997)	287
Stanislav Ježi de Tuš-Lec (1909–1966).....	287
Pavle Savić (1909–1994).....	287
Žan Mari Lusjen Pjer Anuj (1910–1987)	288
Džejms Rodžers (1910–1960)	288
Hjubert Horacije Hamfri (1911–1978).....	288
Leonard Džejms Džim Kalagan (1912–2005).....	289
Džordž Mikeš (1912–1987)	289
Pal Pol Erdeš (1913–1996)	289
Pavle Gojko Stojčević (1914–2009).....	290
Džozef Džo Luis Berou (1914–1981)	291
Andrej Borisovič / Antonije Blum (1914–2003).....	291
Mihailo Lalić (1914–1992).....	292
Branko Ćopić (1915–1984)	292
Frensis Albert Frenk Sinatra (1915–1998).....	292
Mardži Rid / Marta Rej (1916–1994)	293
Džon Ficdžerald Kenedi (1917–1963)	293
Ričard Filips Fajnman (1918–1988)	293
Robert Larimor Bobi Rigs (1918–1995).....	294
Hajnrih Karl Bukovski / Čarls Bukovski (1920–1994).....	294
Faruk I (1920–1965)	294
Federiko Felini (1920–1993)	294
Dobrosav Dobrica Ćosić (1921–2014).....	295
Filip Vojvoda od Edinburga (1921)	295
Alfredo Arnold Kokoca / Mario Lanca (1921–1959).....	296

Irving Gofman (1922–1982)	296
Dušan Radović (1922–1984)	296
Idi Amin Dada (1923/25–2003)	297
Gabriel Laub (1928–1998)	297
Rudolf Ludvig Mesbauer (1929–2011)	297
Čarls Soni Liston (oko 1930–1970)	298
Nil Olden Armstrong (1930–2012)	298
Epifanije Teodoropulos (1930–1989)	299
Martin Alan Marti Feldman (1934–1982)	299
Danilo Kiš (1935–1989)	299
Elvis Aron Presli (1935–1977)	300
Džon Vinston Lenon (1940–1980)	301
Frenk Vinsent Zapa (1940–1993)	301
Kasijus Marselus Klej Mladi / Muhamed Ali (1942–2016)	301
Ivan Đurić (1947–1997)	302
Den Rejmond Kviz Kvizenberi (1953–1998)	302
Vilijam Melvin Bil Hiks (1961–1994)	302

Mini dodatak

Razni svet	303
<i>O autoru</i>	315

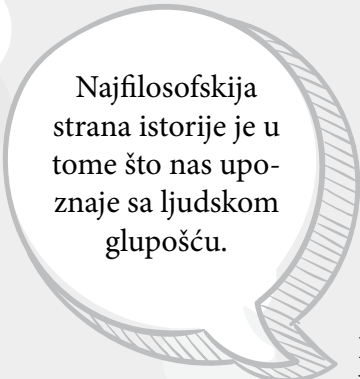

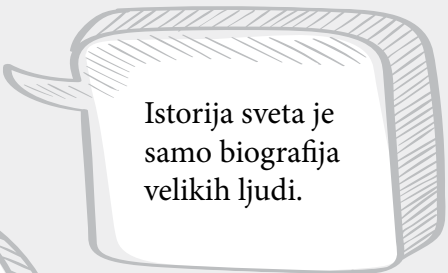
UVOD

REKLI SU O ISTORIJI

Tomas Karlajl
(1795–1881)

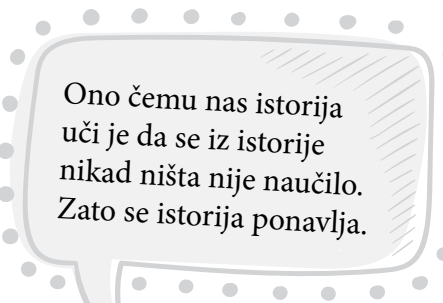
Najfilosofskija strana istorije je u tome što nas upoznaje sa ljudskom glupošću.

Istorija sveta je samo biografija velikih ljudi.

Fransoa Mari Arue
Volter (1694–1778)

Ono čemu nas istorija
uči je da se iz istorije
nikad ništa nije naučilo.
Zato se istorija ponavlja.

**Georg Vilhelm
Fridrih Hegel**
(1770–1831)

Prošlost je
jedina mrtva
stvar koja dobro
miriše.

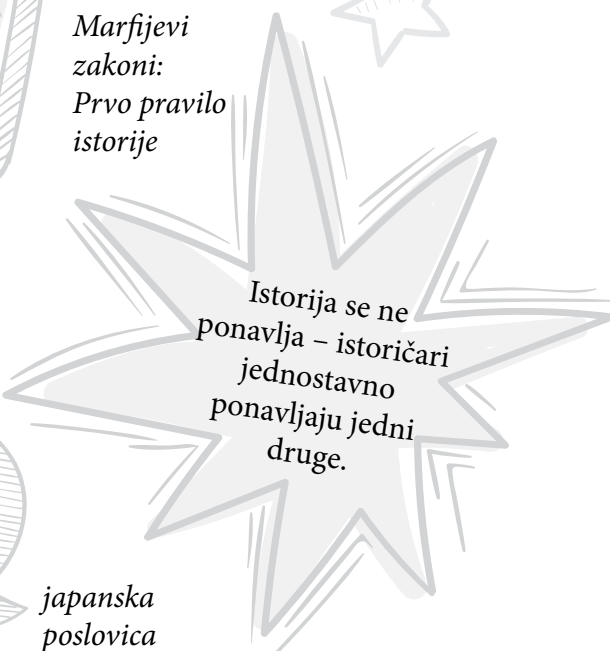
*engleska
izreka*

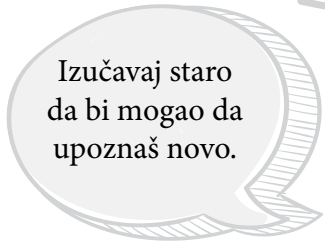
Istoričar je osoba
koja daje tačan
opis događaja
koji se nikada
nije dogodio.

Oskar Vajld
(1854–1900)

*Marfijevi
zakoni:
Prvo pravilo
istorije*

Istorija se ne
ponavlja – istoričari
jednostavno
ponavljaju jedni
druge.

Izučavaj staro
da bi mogao da
upoznaš novo.

*japanska
poslovica*

Šta će reći istorija?
Istorija će, gospodine,
lagati kao i obično.

Džordž Bernard Šo
(1856–1950)

Istorija je niz
laži sa kojima
smo se složili.

**Napoleon I
Bonaparta**
(1769–1821)

Istorija
nas uči da se
ljudi i narodi
ponašaju mudro
samo onda kada
iscrpe sve druge
mogućnosti.

Aba Eban
(1915–2002)

Da je čovečanstvo
odvjkada bilo
razumno, istorija
ne bi bila dugačka
hronika gluposti i
zločina.

Artur Šopenhauer
(1788–1860)

Istorijske knjige
koje ne sadrže
laži su izuzetno
dosadne.

Anatol Frans
(1880–1964)

ANEGDOTE

SOLON (oko 635–560. g. pre Hr.)

*atinski državnik, zakonodavac,
pesnik i filosof*

Poslednji kralj Lidije, Krez, sedeći na prestolu u raskošnoj vladarskoj odeći, upitao je Solona da li je ikada u svom životu video nešto lepše.

– Da, gospodaru – odgovorio je Solon, jedan od sedmorice grčkih mudraca. – Video sam paunove, petlove i fazane. Njihova lepota je izuzetna i sva je u prirodnim bojama.

Neko se rugao Solonu da ima dugačke uši.

– Tačno, imam predugačke uši za čoveka – odgovorio mu je Solon. – Ali tvoje uši su zato prekratke za jednog magarca.

HILON (VII–VI vek pre Hr.)

grčki filosof i državnik

Kada su Hilona, jednog od sedmorice grčkih mudraca, upitali šta je teško, posle kraćeg razmišljanja je odgovorio:

– Tri stvari je teško uraditi: čuvati tajnu, dobro upotrebiti odmor i podneti nepravdu.

EZOP (oko 620-564. g. pre Hr.)

grčki basnopisac

Dok se zamišljen šetao blizu gradskih vrata, Ezop je upitao neki vojni starešina:

– Gde ideš?

– Ne znam – odgovorio je rasejani Ezop.

Starešini je to bilo sumnjivo, i misleći da pred sobom ima skitnicu, naredio je da ga bace u zatvor. Kada su bili u zatvoru, Ezop mu reče:

– Vidiš da sam bio u pravu kada sam ti rekao da ne znam gde idem. Stvarno nisam znao da ću ovde da završim.

VIJANT (VII-VI vek pre Hr.)

grčki filosof

Vijant je putovao morem, a na brodu se nalazila i grupa ljudi koji nisu verovali u bogove i time se otvoreno hvalili. Iznenada, vreme se promenilo i brod je zapao u strašnu oluju. Pretila je opasnost da svi nastradaju.

Bezbožnici su tada počeli da dozivaju bogove u pomoć, a Vijant im reče:

– Bolje da ćutite, jer teško svima nama ako bogovi primete da ste i vi na ovom brodu!

TALES (oko 625-548. g. pre Hr.)

grčki filosof

Tales, jedan od sedmorice mudraca, šetao je posmatrajući nebeska tela. Iznenada je upao u rupu. To je videla neka starica, i dok je filosof zvao u pomoć, ona je rekla:

– Kako misliš, Talese, da saznaš stvari koje su na nebu, kad ne vidiš ni ono što je ispod tvojih nogu?

Dok je Tales govorio o tome da se smrt nimalo ne razlikuje od života, neko ga je prekinuo:

- A zašto ti onda ne umreš?
- Upravo zato što nema nikakve razlike.

Na svako nagovaranje majke da se oženi, Tales je odgovarao:

- Suviše je rano.
- Kada je prošlo već dosta vremena, odgovor na majčine molbe je glasio:
 - Sada je već kasno.

PISISTRAT (oko 600-527. g. pre Hr.)

atinski državnik

Neki mladić, koji je bio zaljubljen u Pisistratovu kćer, sreo ju je jednom na ulici i poljubio je. Besna zbog takvog nečuvenog čina, Pisistratova žena je zatražila oštru kaznu za njega. Pisistrat je to odbio, rekavši:

– Ako želimo da kaznimo one koji nas vole, šta tek treba da uradimo onima koji nas mrže?

ANAHARSIS (VII-VI vek pre Hr.)

grčki filosof

Kada je jednom prilikom plovio morem, Anaharsis je primetio da spoljašnja debljina broda iznosi svega četiri prsta. Tada je rekao:

– Dakle, između putnika na ovom brodu i smrti nalazi se samo četiri prsta!

Jednom prilikom upitali su Anaharsisa koji brodovi su najbezbedniji. Posle kraćeg razmišljanja, filosof je odgovorio:

– Najbezbedniji brodovi su samo oni koji su izvučeni na obalu!

ANAKREONT (oko 572–485. g. pre Hr.)

grčki pesnik

Tiranin s ostrva Samosa, Polikrat, darovao je Anakreontu jedan zlatnik. Pesnik je vrednost takvog dara ocenio rečima:

– Ne volim poklone zbog kojih ne mogu da spavam cele noći!

SIMONID (556–468. g. pre Hr.)

grčki pesnik

U toku jednog razgovora, neko je upitao Simonida:

– Šta je važnije: mudrost ili bogatstvo?

Simonid malo razmisli, a zatim reče:

– Ne bih umeo da odgovorim na ovo pitanje. Ali primetio sam da se mudri često motaju oko vrata bogatih.

HERAKLIT (oko 530–oko 470. g. pre Hr.)

grčki filosof

Heraklit je ponekad odlazio u Artemidin hram i tamo se igrao s decom. Tada bi ga okružili viđeniji Efežani, njegovi sugrađani, i gledali u čudu. Nije bio blag prema njima:

– Šta hoćete, pokvarenjaci? Zar nije bolje da se igram sa decom, nego da se upustim u vaša politička nevaljalstva?

TEMISTOKLE (oko 525–460. g. pre Hr.)

atinski državnik i vojskovođa

Šaleći se, Temistokle je jednom rekao da je njegov sinčić najmoćniji među Grcima.

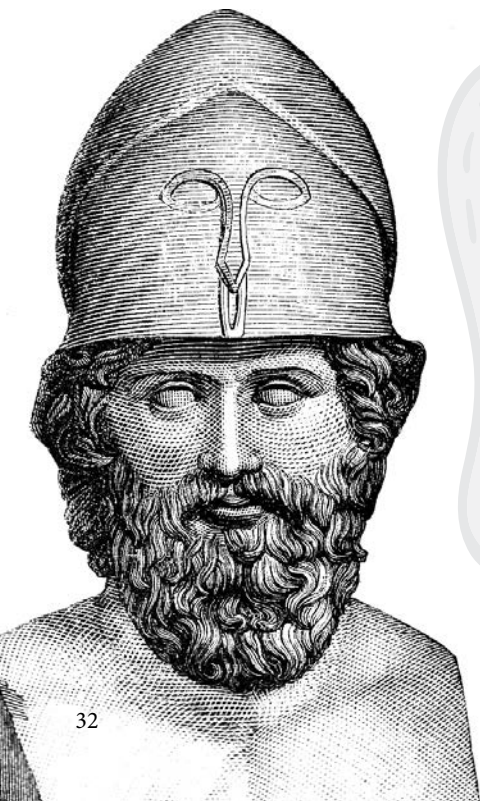
– Kako? – bili su iznenađeni njegovi prijatelji.

– Jednostavno: Atinjani vladaju Grčkom, ja vladam Atinjanima, moja žena naređuje meni, a moj sin njoj!

Temistokle je želeo da brzo i skupo proda neki deo svog imanja. Osmislio je oglas sledeće sadržine:

„Prodajem imanje gde u prvoj susednoj kući živi jedan sasvim dobar čovek!“

Kada je došlo vreme, Temistokleovu kćer su zaprosili: jedan izuzetno dobar čovek, i neki bezdušni bogataš. Temistokle se nije puno premišljao – za svoju kćer je izabrao onog dobrog čoveka. Obrazložio je:

– Više mi se dopada čovek bez novca, nego novac bez čoveka.

LEOTIHIDA (VI-V vek pre Hr.)

spartanski kralj

Jednom se dogodilo da je zmija prišla nekim vratima, uspuzala se do ključa i obmotala oko njega. Odmah su pozvani proroci koji su u tome videli čudno znamenje.

Kralj Leotihida, čudeći se više prorocima nego nesvakidašnjem događaju, reče:

– Za mene bi čudnije bilo da se ključ uvio oko zmije, a ne zmija oko ključa!

LEONIDA (?-480. g. pre Hr.)

spartanski kralj i vojskovođa

Spartanska vojska, koju je predvodio kralj Leonida, dugo je uspevala da se odbrani od Persijanaca kod Termopila (480. god. pre Hr.). Pred samu bitku, Persijanci su pokušali da obeshrabre Spartance, pa su im poslali poruku po glasniku:

– Naša vojska je toliko velika da će naše strele zakloniti sunce!

Kralj Leonida je poslao ovaj odgovor:

– Odlično, borićemo se u hladu.

ANAKSAGORA (500–428. g. pre Hr.)

grčki filosof

Kada se Anaksagora potpuno povukao iz javnog života posvetivši se filosofiji, neko mu je zamerio da mu nije stalo do otadžbine jer izbegava rešavanje političkih problema.

Anaksagora mu je odgovorio:

– Naprotiv, prijatelju, meni je veoma stalo do moje otadžbine!

I kada je to izrekao, podigao je prst prema nebu.

Neki čovek je tugovao što će umreti u izgnanstvu, daleko od rodnog kraja. Filosof mu je rekao:

– Nemoj da žališ zbog toga. Gde god da umreš, put u podzemni svet mrtvih, Had, sa svih mesta je isti!

SOFOKLE (496–406. g. pre Hr.)

grčki dramski pisac

Sofokle je pred nekim ljudima govorio da se veoma muči dok piše svoje tragedije:

– Za tri dana napisao sam samo tri stiha.

Neki čovek koji je sebe smatrao pesnikom tada uzviknu:

– Tri stiha? Ha, ja bih za to vreme napisao najmanje trista stihova!

– Sasvim moguće – reče Sofokle. – Ali teško da bi ti stihovi i živeli duže od tri dana.

PERIKLE

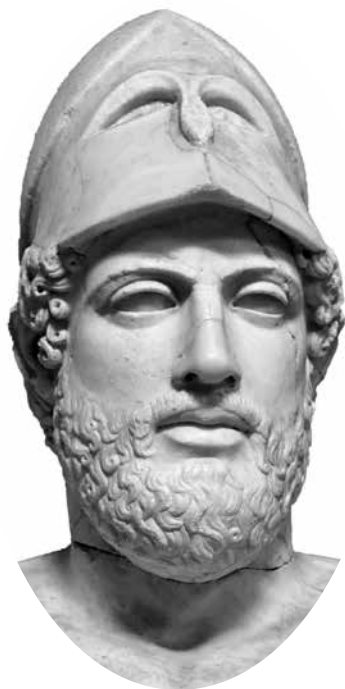
(oko 490–429. g. pre Hr.)

atinski vojskovođa i državnik

Dok se Perikle jedne noći vraćao kući, zajedno sa robom koji mu je bakljom osvetljavao put, za njim je išao neki njegov neistomišljenik i sve vreme mu dobacivao uvrede.

Perikle je hodao u tišini, a kada je došao do kuće, rekao je svom robu:

– Veoma je mračno. Uzmi svoju baklju i isprati ovog čoveka do njegove kuće.

KSERKS I (?–465. g. pre Hr.)

persijski kralj

Putujući brodom, Kserksa i njegove vojnike zahvatilo je veliko nevreme. Zbog neposredne opasnosti da brod potone, kapetan je predložio oslobađanje od suvišnog tereta. Kserks je okupio svoje vojnike, i rekao:

– Vojnici, dokažite svoju vernost – sigurnost vašeg kralja je u vašim rukama!

Na te reči, veći broj vojnika se odmah bacio u more, i brod je nastavio svoj put.

Stigavši na svoje odredište, Kserks je naredio da se napravi zlatna kruna i daruje kapetanu što je spasio kralja od sigurne smrti. Čim je kapetan primio krunu, Kserks je naredio da mu se odrubi glava – jer su zbog kapetana mnogi hrabri Persijanci izgubili svoj život.

EURIPID (480-406. g. pre Hr.)

grčki dramski pisac

Jednom prilikom je makedonski kralj Arhelaj zamolio Euripida, velikog pisca tragedija, da ga prikaže kao junaka u nekoj svojoj drami.

Euripid je na tu molbu odgovorio:

– Neka ti bogovi pomognu da se nikad ne nađeš u tragediji.

SOKRAT (470-399. g. pre Hr.)

grčki filosof

Apolonovo proročište u Delfima je, na pitanje koji je naj-mudriji filosof u Grčkoj, odgovorilo da je to Sokrat.

Kada je to čuo, Sokrat je rekao:

– Ako je istina, kao što kažu bogovi, da sam ja najmu-driji filosof, onda je to zato što ja jedini od svih Grka znam da ništa ne znam.

Sokrat je živeo veoma jednostavno. Jeo je hranu sa malo začina, i pio samo ono što mu ne izaziva želju za drugim pićima.

Govorio je:

– Dok neki ljudi žive da bi jeli, ja jedem da bih živeo.

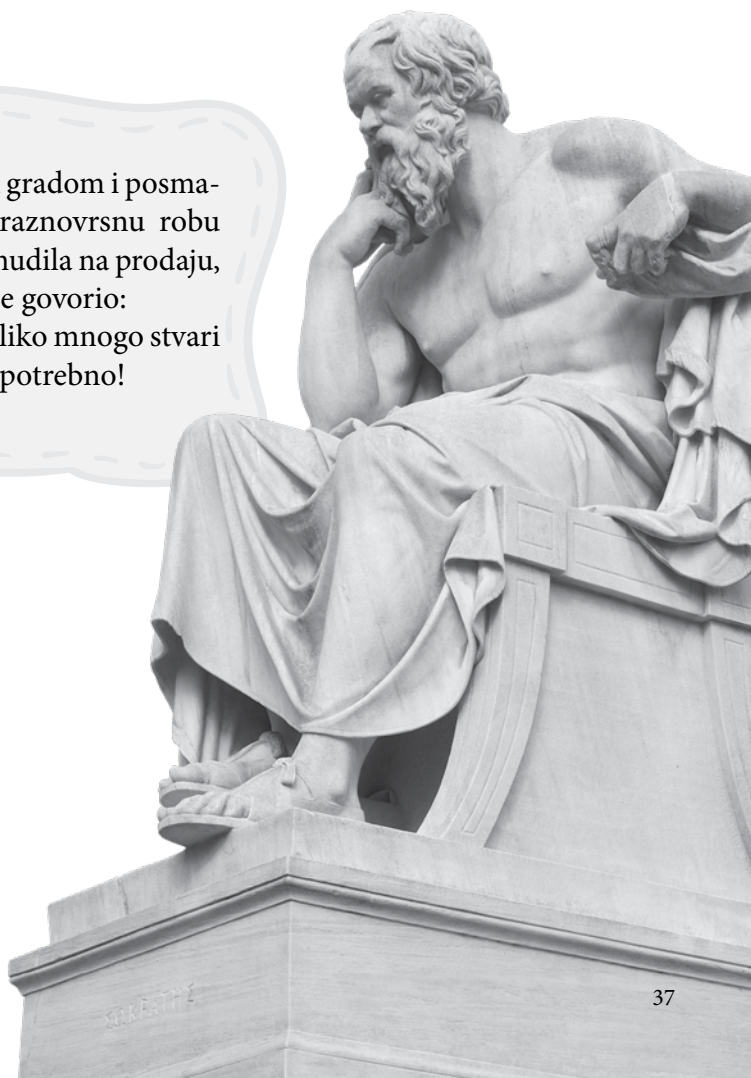
Za svoju goropadnu ženu Ksantipu rekao je da ga uči kako da se prilagodi svetu, uporedivši sebe sa jahačem koji savladavši nemirnog konja, lako izlazi na kraj sa ostalim konjima.

Jednog dana Ksantipa je, posle bujice prekora i grdnji, sručila punu posudu vode na filsofovu glavu. Miran i moker, Sokrat je rekao:

– Ksantipa najpre grmi, a zatim izliva i kišu.

Šetajući gradom i posmatrajući raznovrsnu robu koja se nudila na prodaju, Sokrat je govorio:

– Koliko mnogo stvari mi nije potrebno!

ARHELAJ (?-399. g. pre Hr.)

makedonski kralj

Kralj Arhelaj je, radi šišanja, pozvao izvesnog berberina koji je bio izraziti brbljivac.

– Gospodaru, reci mi: kako želiš da te ošišam?

Kralj odmah odgovori:

– U tišini!

AGEJ I (?-397. g. pre Hr.)

spartanski kralj

Obrazlažući svoje učenje, jedan filozof je rekao:

– Najveću vrednost, od svih stvari, ima samo govor.

Čuvši to, kralj Agej se obrati filozofu:

– Znači, ti kad čutiš nemaš nikakvu vrednost?

Jednom prilikom, Ageja je upitao neki Spartanac lošeg karaktera:

– Gospodaru, kakve su osobine najboljeg Spartanca?

– Pa, najbolji Spartanac je u svemu kao ti, ali što manje.

ALKIBIJAD

(450-404. g. pre Hr.)

atinski državnik i vojskovođa

Alkibijad se vežbao u rvanju, ali je jednom naleteo na jakog i spretnog protivnika. Suparnik ga je snažno uhvatio, i Alkibijad nikako nije mogao da se izvuče. Tada je pribegao nečasnom činu – ugrizao je protivnika za ruku.

– Grizeš kao žena – prostenjao je njegov protivnik.

– Što se mene tiče, ne kao žena – odgovori Alkibijad – već kao lav!

Alkibijad je jednom kupio skupocenog psa, i čim ga je doveo kući, odsekao mu je rep. Njegove prijatelje je to začudilo, i uskoro su mu rekli da se po celom gradu priča o psu kome je odsečen rep.

– Odlično! – rekao je Alkibijad. – Dokle god se priča o repu moga psa, ostavljaće mene na miru.